

SPŠ Strojní a Elektrotechnická v Českých Budějovicích, Dukelská 13

Provedl: Jakub Kákona	Datum měření:	Číslo úlohy: 15	Číslo žáka: 9
Převzal:	Datum odevzdání:	Třída: E3A	

MĚŘENÍ KAPACITY KONDENZÁTORŮ

0.1. Zadání:

Změřte kapacitu daných kondenzátorů pomocí voltmetru a ampermetru. Měření provedte na každém kondenzátoru minimálně čtyřikrát a určete střední hodnotu. Tuto hodnotu porovnejte s uvedenou chybou na kondenzátoru.

Měřte v zapojení C1, C2, C3, sériovém, paralelním a sérioparalelním.

0.2. Cíl měření:

Určit, zda kondenzátory odpovídají toleranci uvedené na pouzdře.

1. 1. Teoretický rozbor

U	hodnota napětí odečtené na voltmetru [V]
I	hodnota proudu odečtená na ampérmetru [mA]
C_v	vypočtená hodnota kapacity [μF]
ω	úhlová rychlost
C_s	střední hodnota vypočítaná ze čtyř měření [μF]
C_x	hodnota uvedená na kondenzátoru
δ	vypočtená tolerance kondenzátorů [%]
$\delta = [(C_s - C_x) / C_x] * 100$ [%; μF]	
$C_s = (C_{v,1} + C_{v,2} + C_{v,3} + C_{v,4}) / 4$ [μF]	
$C_v = I / (U * \omega)$ [mA / $6.28 * f * V$; μF]	

druhy kondenzátorů

- pevné kondenzátory
- s papírovým dielektrikem
- s metalizovaným papírem
- s plastovou folií
- slídové
- elektrolytické
- proměnné kondenzátory
- ladící
- doladňovací

druhy tolerancí

- E6... $\pm 20\%$
- E12... $\pm 10\%$
- E24... $\pm 5\%$

1. 2. Postup měření

Zapojíme měřicí přístroje dle schématu mezi výstupní svorky zapojíme měřený kondenzátor C1, C2, C3 a odečteme na přístrojích naměřené hodnoty. Toto opakujeme 4x. Potom mezi výstupní svorky postupně zapojíme kondenzátory spojené paralelně sériově a sérioparalelně a odečteme na přístrojích naměřené hodnoty. Určíme střední hodnotu kapacity a tu porovnáme s hodnotou uvedenou na kondenzátoru. Nakonec určíme procentní odchylku od jmenovité hodnoty uvedené na kondenzátoru a provedeme provrnání, zda tato odchylka odpovídá toleranci uvedené na kondenzátoru (to se týká poze samostatně zapojených kondenzátorů).

2.3. Použité přístroje:

Zdroj Diametral 0-255V~

Digitální voltmetr M3900

Digitální ampérmetr M3900

Kondenzátory:

C₁: TC 481 MP

1 μ F \pm 20%

400V=

C₂: TC 633 MP

16 μ F \pm 20%

400V=

C₃: TC 420 MP

2 μ F \pm 20%

160V=

2.1. Výpočty a tabulky:

Zapojení kondenzáto ru	U (V)	I (mA)	Cv (uF)	d (%)	Cx (uF)	Poznámka
C1	50	14,91	0,9492	-5,79	1	TC 481 MP 1uF-20% 400V=
	100	29,6	0,942197			
	151	44,5	0,938066			
	200	59	0,939014			
C2	15	95	20,15963	24,24	16	TC 663 MP 16uF-20% 160V=
	25	153	19,48057			
	50	313	19,9262			
	75	470	19,94742			
C3	20	15,44	2,457352	23,09	2	TC 420 MP 2uF 160V=
	40	31	2,466902			
	60	46,3	2,456291			
	80	62	2,466902			
sériov ě C1 a C3	20	4,3	0,684366	2,807	0,667	TC 481 MP + TC 420 MP
	40	8,61	0,685162			
	60	12,91	0,684897			
	80	17,2	0,684366			

Příklad výpočtu:

Pro C1

$$U_1=200V \quad U_2=151V \quad U_3=100V \quad U_4=50V$$

$$I_1=59mA \quad I_2=44,5mA \quad I_3=29,6mA \quad I_4=14,91mA$$

$$C_{V1}=0,939 \quad C_{V2}=0,938 \quad C_{V3}=0,942 \quad C_{V4}=0,949$$

$$C_S=\emptyset C=0,942\mu F$$

$$\delta=-5,79\%$$

$$C_X=1\mu F\pm 20\%$$

Pro C1 a C3 sériově

$$U_1=20V \quad U_2=40V \quad U_3=60V \quad U_4=80V$$

$$I_1=4,3mA \quad I_2=8,61mA \quad I_3=12,91mA \quad I_4=17,2mA$$

$$C_{V1}=0,684 \quad C_{V2}=0,685 \quad C_{V3}=0,684 \quad C_{V4}=0,684$$

$$C_S=\emptyset C=0,685\mu F$$

$$\delta=2,8\%$$

$$C_X=0,667\mu F\pm 20\%$$

Závěr:

Uvedenou odchylku od kapacity splnil pouze C1- TC 481 MP,
ostatní (C2- TC 663 MP a C3- TC 420 MP) měly odchylku větší než na pouzdře uvedených 20%.